© Biodiversity Heritage Library, http://www.biodiversitylibrary.org/; www.zobodat.at

melyet innen keletebbre (Balkán, Rhodope, Kaukazus, Altai: *P. mollis* Led. exs. in herb., mus. nat.) a *P. dacica* Simk. helyettesít. Utóbbi előfordul azonban már a Máramaros, a volt Bánság s Erdély (Retyezát, Bucsecs, Korongyis) némely hegyén is. A czikkhez mellékelt térképen megtaláljuk valamennyi 10 fajnak geographiai elterjedését.

then, welche weiter östlich (Balkan, Rhodope, Kaukasus, Altai: *P. mollis* Led. exs. in herb. mus. nat.) durch *P. dacica* Simk. substituiert wird. Letztere kommt in Siebenbürgen (Retyezat, Bucsecs, Korongyis), Banat u. in der Máramaros auch vor. Die Karte zeigt die geogr. Verbreitung der bekannten 10 Arten.

Scherffel Al.: Ujabb adatok Magyarország alsórendü szervezeteinek ismeretéhez.

Ugyanitt, 116—119. o. 1. (*Gonium sacculiferum* n. sp.-t ábrázoló) rajzzal.

Következő fajokat sorolja fel:

Al. Scherffel: Neue Beiträge zur Kenntniss der niederen Organismen Ungarns.

Ebenda p. 116—119. mit 1 Abb. (*Gonium sacculiferum* n. sp.).

Erwähnt aus Ungarn:

1. *Podochytrium clavatum* Pfitz.; 2. *Olpidium saccatum* Sorokin; 3. *Rhizophidium gibbosum* Zopf.; 4. *Rh. irregulare* Wild.; 5. *Chytridium spinulosum* Blytt; 6. *Chytridium acuminatum* A. Br.; 7. *Polyphagus parasiticus* Now.; 8. *Micromyces Mesocarpi* De Wild.; 9. *Lagenidium entophytum* Pringsh.; 10. *Mesostigma viride* Laut.; 11. *Gonium sacculiferum* nov. spec. (aus dem Teiche des bot. Gartens in Budapest) cum. diagn.; 12. *Naegeliella flagellifera* Corr.; *Achromatium ovaliferum* Schew.; 14. *Chlamydothrix ferruginea* (Ehrb.) Mig.; 15. *Microcometes paludosus* Cienk.

a 11. kivételével valamennyi Igló vidékén terem.

mit Ausnahme von Nr. 11. sämmtlich aus der Umgebung von Igló.

Jávorka Sándor: Adatok a Pilis hegység növényzetének ismeretéhez.

Ugyanitt 119—120. old. L. Magy. Bot. Lap. II. 352. o.

Alex. Jávorka: Beiträge zur Kenntnis der Flora des Pilis-Gebirges.

Ebenda p. 119—120. Vgl. Ung. Bot. Bl. II. p. 352.

Külföldi botanikai dolgozatok ismertetése.

Referate über ausländische botan. Arbeiten.

Schur, Prof. Ferd. «Phytographische Mitteilungen über Pflanzenformen aus verschiedenen Florengebieten der österr.-ungar. Monarchie.»

Verh. der naturf. Ver. in Brünn XLI. Band (1903) p. 183—260.

© Biodiversity Heritage Library, http://www.biodiversitylibrary.org/; www.zobodat.at

Folytatása ugyanezen folyóirat 33. és 36. kötetében megkezdett, részben a szerző halála után megjelent tanulmánynak, melyben számos magyar botanikus (Csató, Holuby, Vrabélyi) s Schur által országunk területén gyűjtött új növény alak (különösen *Hieracium* és *Cirsium*) van megkülönböztetve.

A hazánk flórája körül nagy érdemeket szerzett tudós ezen új alakjai közül akárhányat azóta már jogérvényesen kipublikáltak, igy kéziratának közzétételével számos halvaszületett név került elő, mindazonáltal azonban e közleményt Schur főmunkájának commentar-jául fogjuk gyakran használhatni, mert sok abban csak röviden vázolt alaknak megtaláljuk itt bővebb leirását.

Fortsetzung der im 33. u. 36. Bandes derselben Verhandlungen begonnenen, z. T. posthumen Werkes, welches die Unterscheidung einer grossen Anzal von u. A. auch von ungarischen Botanikern (Csató, Holuby, Vrabélyi) u. v. Schur selbst in Ungarn, resp. Siebenbürgen gesammelten Pflanzenformen insbesondere *Hieracien* u. *Cirsien* enthält.

Viele dieser von dem verdienstvollen Forscher hier unterschiedenen Formen sind seit Verfassung der Arbeit von neueren Autoren rechtsgiltig beschrieben worden, u. so wurde wieder eine Anzal totgeborener Namen in die Welt gesetzt, immerhin werden wir die Publikation oft als Commentar zu seinem Hauptwerke benützen können, da viele dort unterschiedene Formen hier ausführlicher beschrieben werden.

Eugen Bernátsky: «Ueber die Baumvegetation des ungarischen Tieflandes.»

In «Festschrift zu P. Aschersons siebzigsten Geburtstage» p. 73—86. Berlin 1904.

Alföldünk fás növényzetének találó és majdnem kizárólag a szerző saját megfigyelésein alapuló jellemzése.

Tanulmánya eredményeképen szerző azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy Alföldünk szembetűnő erdőszegénységét nem annyira az éghajlati viszonyok okozzák, azonban az erdők terjedésének orographikus viszonyok által erősen befolyásolt földtani tényezők, valamint az eredeti, természetes növényzetet átala-

Treffliche u. fast durchgehends auf eigene Beobachtungen gegründete Schilderung der Baumvegetation des besagten Geländes.

Verf. kam im Laufe seiner Studien zu dem Resultat, dass die augenfällige Waldarmut der ung. Tiefebene nicht so sehr durch das Klima veranlasst ist, wol aber, dass durch die orographischen Verhältnisse stark beeinflussten terrestrischen Faktoren, sowie durch die, den natürlichen, ursprünglichen Pflanzenwuchs umge-

© Biodiversity Heritage Library, http://www.biodiversitylibrary.org/; www.zobodat.at

kító kultura veti a legnagyobb gátat.

Mai napon tényleg igy áll ez, s régi szerzők még leirták Alföldünk erdő rengetegeit, melyek befolyása alatt valamikor zordabb éghajlatunk is volt. (:Ref.) *Prunus spinosa* (79. old.) alatt valószinüleg a *P. dasyphylla* Schur értendő, előbbeni hazánk középső s délkeleti részeiben nem terem s csak Fiume mellett lép ismét fel.

staltende Kultur der Ausbreitung der Wälder der meiste Einhalt geboten ist.

Diese Ansicht entspricht den heutigen Verhältnissen, alte Autoren beschreiben auch noch die grossen Waldbestände des ung. Tieflandes, unter deren Einfluss auch das Klima ein strengeres gewesen ist. (:Ref.)

Unter *Prunus spinosa* (p. 79.) dürfte *P. dasyphlylla* Schur gemeint sein, erstere kommt im mittleren u. südöstlichen Ungarn nicht vor, u. tritt erst wieder bei Fiume auf.

L. Simonkai: *Chaenorrhinum Aschersonii* Simk. Eine die Umgebung der nördlicheren Adria pflanzengeographisch charakterisierende Rasse.

Festschrift zu P. Ascherson's siebzigsten Geburtstage. Berlin 1904, p. 231—239.

Növénygeographiai alapon történt kritikus feldolgozása a *Ch. minus* (L.) tágabb értelemben vett rokonságának.

A szerző ezen csoportot a következő módon tagolja:

Kritische Sichtung der mit *Ch. minus* (L.) verwandten Einheiten, auf pflanzengeogr. Grundlage. Verf. gliedert diese Gruppe in:

1. *Chaen. minus* (L.) Simk., 2. *Ch. viscidum* (Mönch.) Simk., 3. *Ch. praetermissum* (Delast.) Lge, 4. *Ch. litorale* (Bernh.) DC., 5. *Ch. Aschersonii* Simk.

Az utóbbihoz némi megszorítással synonymként idézi a *Linaria litoralis* var. *glabrata* Borb. non al. nevű növényt.

A balti tengervidéki *Chaen. minus* (L.) szerző szerint a középeurópaitól különbözik, utóbbi a szerző szerint *Chaen. viscidum* (Moench) Simk. néven szólítandó. Ennek ismét két alakját különbözteti: a forma *australior* Simk. (Délenrópa, kül. Spanyolorsz.) s a f. *brevipedunculatát* Simk. a Balaton vidékéről.

Zu letzterem wird mit einiger Beschränkung *Linaria litoralis* var. *glabrata* Borb. non al. gezogen.

Das baltische *Chaen. minus* (L.) ist nach Verf. vom mitteleuropaeischen verschieden, letzteres wird mit dem Namen *Chaen. viscidum* (Moench) Simk. belegt. Von diesem wird eine Form *australior* Simk. (Südeuropa, bei Spanien) und eine Form *brevipedunculata* Simk. (Ungarn: Balaton See) unterschieden.

© Biodiversity Heritage Library, http://www.biodiversitylibrary.org/; www.zobodat.at

Vinc. v. Borbás: *Rubus Aschersoniellus* et species *Dasyacanthorum* praecipue hungaricae.

Festschrift zu P. Ascherion's siebzigsten Geburtstage. Berlin 1904, p. 272—279. Mit einer Abbildung.

A címben megjelölt szedercsoport monographikus tanulmánya. Új fajok, ill. alakok a

Monographische Studie über die im Titel genannte Brombeeren-Gruppe. Neu beschrieben sind:

Rubus vesprimensis Borb. (Kabhegy pr. Veszprém, detexit Dr. B. Fillitz), *R. leucochlamys* Borb. et Waisb. (Vörösvágás), *R. metallicolus* Borb. (Bakabánya, detexit S. Kupcsok), *R. dasybotrys* Borb et Holuby (*R. apricus* Hol. exs.) (Nemes-Podhragy), *R. eurybotrys* Borb. (*R. fruticosus* × *hybridus* sive *R. fuscoater* Hol. 1868.) (Nemes-Podhragy), *R. substriiacus* Borb. (*stiriacus* × *ochroselus*) (Kőszeg), *R. crebrifolius* Borb. (Kőszeg. detex. Waisbecker), *R. Antonii* Borb. (Kőszeg, det. Waisb.), *R. Aschersoniellus* Borb. (Zagreb), *R. stiriacus* Hal. var. *perarmatus* Borb. et Waisb. (Üveghuta pr. Szalónak), *R. subhystrix* Borb. et Holuby (Nemes-Podhragy).

Ezen csoport többi képviselője közül hazánkban tenyészik:

Von den übrigen Vertretern dieser Gruppe kommen in Ungarn vor:

Rubus echinaceus Kern. (Parád: Vrabélyi), *R. Zwanzigeri* Borb. (Pilis-Szt.-Lélek), *R. fuscoater* W. N. (Miklós-Pálhegy pr. Bánd leg. Pillitz), *R. foliolatus* Hol. (in valle Bosacensi: Holuby), *R. dasyacanthos* G. Braun (Barlangliget, Matlárháza: Borb.), *R. peracanthus* Borb. et Waisb. (Hámor: Waisb.), *R. saevus* Holuby (Nemes-Podhrágy: Hol.), *R. maleficus* Holuby (Nemes-Podhrágy: Hol.)

Bernátsky J. A *Ruscus* phyllocladiumja. Engler's Bot. Jahrb. 34. köt (1904) 161—177. old.

Szerző beszámol a címben megjelölt tárgygyal való újabbi kutatásairól (l. M. Bot. Lap. III. 53. old.) s anatomiai bizonyítékokat hoz fel az i. h. bővebben ismertetett álláspontjának helyessége mellett.

J. Bernátsky: Das *Ruscus*-Phyllocladium. Engler's Bot. Jahrb. 34. Band 2. Heft (1904) p. 161—177.

Verf. berichtet über die Fortsetzung seiner Studien über die im Titel bezeichnete Frage (vgl. U. b. Bl. III. p. 53.) und erbringt den anatomischen Beweis für die Richtigkeit seiner a. a. O. ausführlich wiedergegebenen Auffassung.

Személyi hírek. — Personalnachrichten.

Hackel Ede tanár f. év nov. hó 1-én St.-Pöltenből Grazba költözik. Új czíme: Wastlergasse 11. sz.

Prof. **Ed. Hackel** übersiedelt am 1. Nov. l. J. nach Graz. Seine neue Adresse ist: Wastlergasse 11.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: Ungarische Botanische Blätter

Jahr/Year: 1904

Band/Volume: 3

Autor(en)/Author(s): diverse

Artikel/Article: Külföldi botanikai dolgozatok ismertetése. Referate über ausländische botan. Arbeiten. 303-306